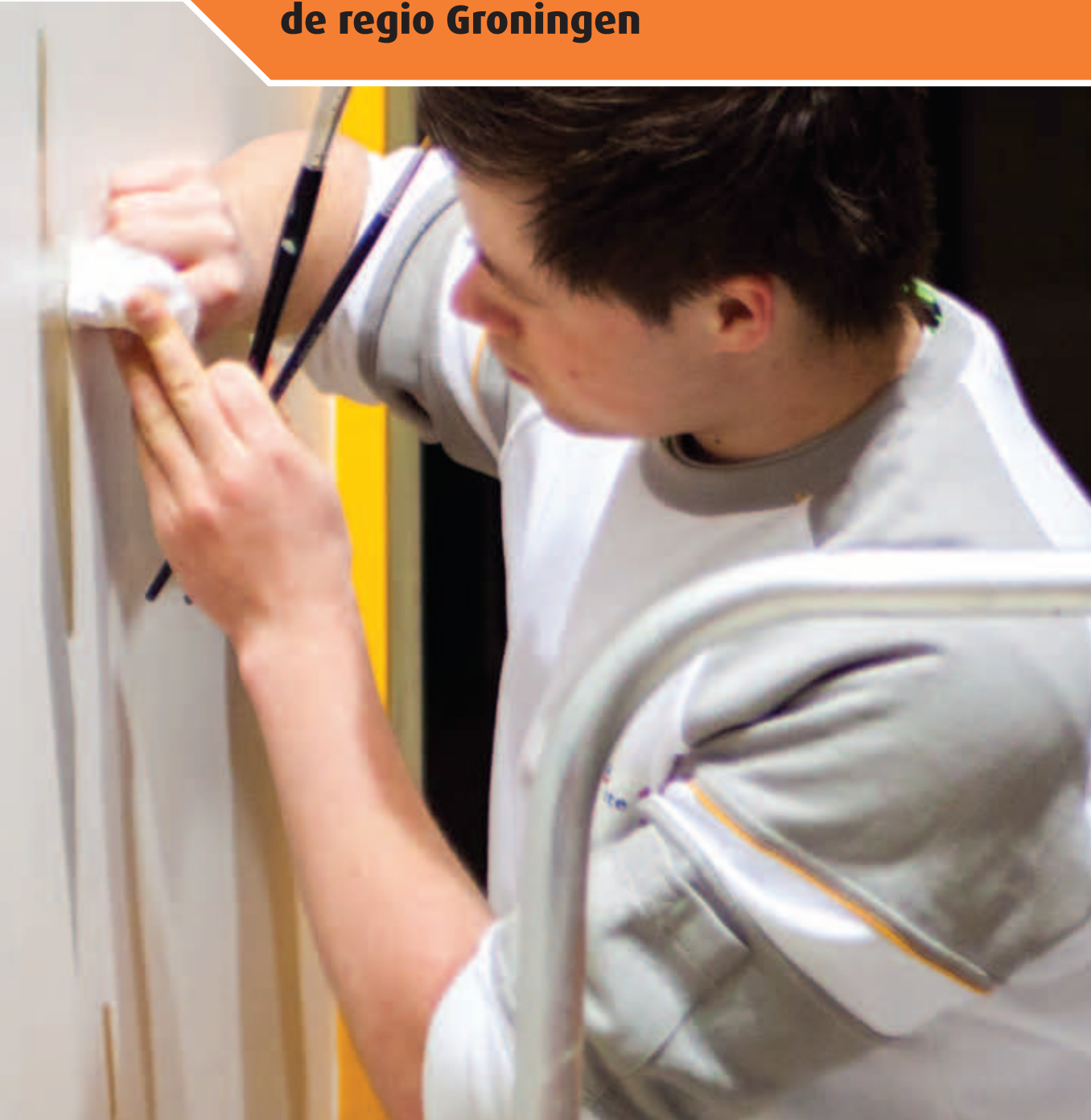

mei 2015

Basiscijfers Jeugd

informatie over de arbeidsmarkt,
het onderwijs en leerplaatsen in
de regio Groningen

Een gezamenlijke uitgave van:

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Leeswijzer

In 2014 onderzochten UWV en SBB de informatiebehoefte van gebruikers van de Basiscijfers Jeugd. Dit leidde in juni 2014 tot aanpassingen van de inhoud van de Basiscijfers Jeugd. Daarnaast bleek behoefte aan publicatie op andere momenten in het schooljaar. Daarom verschijnen de Basiscijfers Jeugd voortaan twee keer per jaar, in mei en november. Hiermee verwachten UWV en SBB beter tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de lezers. Het thema-artikel van deze uitgave gaat over de samenwerking tussen SBB en UWV (p. 3).

Daarna geven we een overzicht van kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Dit gebeurt door een selectie van beroepen met een gunstig arbeidsmarktperspectief weer te geven (p. 4). Tevens is per bedrijfssector de uitstroom van jongeren uit WW-uitkeringen naar werk opgenomen (p. 4). Vervolgens schetsen we een beeld van de vraag op de arbeidsmarkt aan de hand van het aantal ontstane vacatures (p. 5-6), van de vraag naar leerplaatsen met behulp van de gemelde tekorten (p. 7) en de ontwikkeling van het aantal leerbedrijven (p. 8-9).

De kenniscentra geven een korte toelichting op de ontwikkelingen op de arbeids- en stagemarkt per beroepsgroep (p. 10-11). Vervolgens tonen we per beroepsgroep de mobiliteit van studenten (p. 12).

Tot slot gaan we in op het aanbod van niet-werkende werkzoekenden. Hierbij wordt gekeken naar jongeren die staan ingeschreven als werkzoekend en jongeren die op dit moment een WW-uitkering ontvangen (p. 13-15).

De Basiscijfers Jeugd verschijnt twee maal per jaar. Meer informatie is te vinden op www.kansopwerk.nl en www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Met de Basiscijfers Jeugd geven UWV en SBB een beeld van de actuele kansen en mogelijkheden voor jongeren op de arbeidsmarkt en stagemarkt.

De gegevens in de Basiscijfers Jeugd kunnen het startpunt vormen voor gerichte actie en sectorale verdiepingen in de regio. Zo kunnen de basiscijfers een bijdrage leveren aan de invulling van de regionale Aanpak Jeugdwerkloosheid. UWV en SBB ondersteunen u graag. U vindt alle contactgegevens in het colofon op de achterzijde.

Arbeidsmarkt en stagemarkt

Studenten die nu een diploma halen en op zoek gaan naar werk, hebben in deze regio een gunstig baanperspectief wanneer zij aan de slag willen als onder andere Studenten die nu een diploma halen en op zoek gaan naar werk, hebben in deze regio een gunstig baanperspectief wanneer zij aan de slag willen als onder andere verspaner, contactcenter medewerker of ondernemer bakkerij. In de afgelopen periode zijn relatief veel WW-uitkeringen van jongeren afkomstig uit de bedrijfssectoren Bouwnijverheid en Uitzendbedrijven beëindigd omdat zij werk hebben gevonden.

In deze regio zijn in het afgelopen jaar in de bedrijfssector Overige zakelijke dienstverlening de meeste vacatures ontstaan. In de periode van september 2014 tot en met februari 2015 waren er in de regio Groningen 6.010 mbo-vacatures. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar ervoor, september 2013 tot en met februari 2014, is dit aantal gestegen met 8%. Het grootste aantal vacatures op mbo-niveau is er in de beroepsgroep detailhandel food en non food, daarna volgt de beroepsgroep economisch administratief. Vergelijken we de verdeling van het aantal vacatures in de regio Groningen met het landelijke beeld, dan blijkt dat er geen grote verschillen zijn.

Gediplomeerden zijn op zoek naar een baan, studenten hebben behoefte aan een geschikte leerplaats. Knelpunten op de stagemarkt (bol) en leerbanenmarkt (bbl) zijn in deze regio aanwezig in de

beroepsgroepen groene ruimte, economisch administratief en bouw en infra.

Door naar een vervolgopleiding

Van de studenten die in schooljaar 2013/2014 een diploma hebben behaald, stroomde 42 procent na diplomering door naar een vervolgopleiding binnen het mbo of naar het hbo. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan vorig jaar, toen 43 procent voor een vervolgopleiding koos. In schooljaar 2011/2012 was dit nog 40 procent. Steeds meer studenten kiezen ervoor door te studeren in plaats van de arbeidsmarkt te betreden.

Jongeren op zoek naar werk

Eind maart 2015 staan in de regio Groningen 6.031 jongeren tot 27 jaar bij UWV als werkzoekend ingeschreven. Van deze jongeren heeft 38% geen startkwalificatie. Landelijk is dit aandeel hoger (47%). De groep middelbaar opgeleiden (minimaal mbo-niveau 2, havo of vwo) heeft in deze regio een aandeel van 49%. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde (43%). De groep hoogopgeleiden (hbo of wo) heeft in de regio een aandeel van 13%. Ook dit is hoger dan het landelijk gemiddelde (10%). Eind maart 2015 waren er 1.438 lopende WW-uitkeringen aan jongeren in de regio. Een jaar eerder waren dat er 1.556. Dit is een daling van 8% en daarmee minder gunstig dan de landelijke ontwikkeling (-13%). De gemeente Groningen heeft de meeste lopende WW-uitkeringen.

In de periode oktober 2014 t/m maart 2015 zijn er in totaal 2.654 nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren verstrekt. Dit is een afname van 292 (10%) ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. De grootste daling is te zien onder jongeren die werkzaam waren in de bouwnijverheid (-45%). Het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren die werkzaam waren in de landbouw, bosbouw en visserij is het meest gestegen (+26%). In dezelfde periode werden 1.028 WW-uitkeringen aan jongeren beëindigd vanwege werkhervatting. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder is dit een daling van 2%.

Het belang van inzicht

Praktische informatie voor studenten, scholen, bedrijven, gemeenten, enzo-voorts – daarvoor staan de Basiscijfers Jeugd die UWV en SBB sinds de start van de recessie in 2009 samen presenteren. Met het einde van de crisis in zicht, kun je je afvragen of ze daarmee moeten doorgaan. Maar het antwoord is duidelijk: het belang van inzicht in de arbeidsmarkt neemt alleen maar toe.

‘Terwijl we in gesprek zijn met beroeps- onderwijs en bedrijfsleven over doelmatigheidsvragen, zien we dat ook studenten en ouders steeds meer stilstaan bij de vraag of je met een bepaald beroep je brood kunt verdienen’, zegt André Timmermans, algemeen directeur SBB. ‘Er is duidelijk een brede behoefte aan kennis en concrete cijfers – of het nu gaat om een beleidsma-ker op school of een werkloze jongere van 25 die zich wil laten omscholen.’

Validiteit versterken

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen weten-schappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’, meent Rob Witjes, manager Arbeidsmarktinformatie UWV. ‘Dat is het sterke punt van dit product. Door informa-tie te bundelen en de gemeenschappelijke boodschap te bepalen, laten we zien hoe Nederland en de 35 arbeidsmarktregio’s ervoor staan. Dat gemeenten en roc’s eruit citeren is een extra bevestiging van de toegevoegde waarde.’

Timmermans: ‘Het is vanzelfsprekend dat we dit samen doen. Niemand heeft er baat bij als SBB zegt dat het beroep van ban-ketbakker in de Achterhoek perspectiefvol is en UWV denkt van niet. Door verschillen van mening met elkaar te bespreken versterken we de validiteit van de informatie.’

‘De Basiscijfers Jeugd zijn geen wetenschappelijk rapport, maar bieden praktische informatie’

Met de start van het vernieuwde SBB per 1 augustus 2015 gaat de samenwerking

Rob Witjes (links) en André Timmermans in gesprek.

nog een stap verder. ‘We zetten onze opleidingsadviseurs sectoraal in’, legt Timmermans uit. ‘Bovendien gaan ze in regioteams werken, in de bekende 35 arbeidsmarktregio’s. Bij adviesgesprekken met scholen en leerbedrijven komt de arbeidsmarktinformatie die we van UWV krijgen dus heel goed van pas.’

Andersom geldt hetzelfde. Witjes: ‘UWV heeft behoefte aan informatie vanuit het onderwijsveld en daar kan SBB ons weer mee helpen. Samen intensiveren we de gemeenschappelijke kennis om nog meer inzicht te krijgen in kansrijke beroepen.’

Anticiperen

Wat kansrijke beroepen zijn, is weleens lastig te bepalen. Enerzijds zijn er steeds meer raakvlakken: een wijkverpleegkundige moet ook wat weten over domotica en als automonteur moet je steeds meer verstand hebben van elektronica. Anderzijds gaan door automatisering en robotisering ‘mid-denbanen’ verloren.

Timmermans: ‘Jongeren moeten zich flexibel opstellen door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën.’

Keuzedelen bieden al de kans om je op-leiding af te stemmen op de behoefte van het regionale bedrijfsleven.’

‘Jongeren moeten zich flexibel opstel-len door bij te blijven en te anticiperen op nieuwe technologieën’

Witjes vertrouwt op een gezonde toe-komst: ‘Jongeren van nu zijn zich heel bewust van de noodzaak om een leven lang te leren. Ze passen zich continu aan en zoeken nieuwe mogelijkheden. Zo langzamerhand zit dat bij ze ingebakken. Daarnaast zijn veel mbo-studies een prima springplank om een opleiding op een hoger niveau aan te pakken.’

Kansen op de arbeidsmarkt

Kansrijke beroepen op mbo-niveau (bron: kenniscentra)

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van mbo-beroepen die een goede kans bieden op een baan voor

gediplomeerde schoolverlaters, die nu een baan zoeken in het landsdeel waartoe deze regio behoort. Het is een selectie van

beroepen. Meer kansrijke beroepen vindt u op barometer.s-bb.nl.

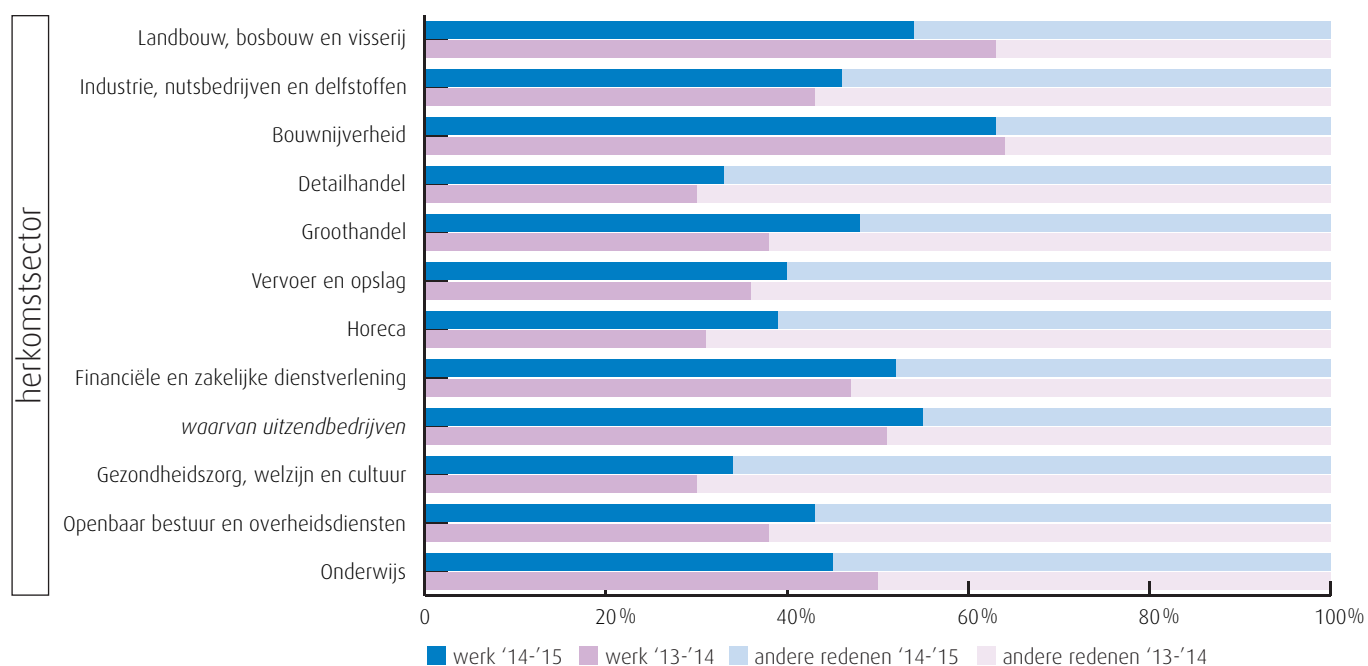
Beroepsgroep	Beroep	Niv.	Beroepsgroep	Beroep	Niv.
Bakkerij	Ondernemer bakkerij	4	Hout en meubel	Werkvoorbereider timmerindustrie	4
Carrosserie	Autoschadetechnicus	3	Plantenteelt	(Vakbekwaam) medewerker teelt	2,3
Carrosserie	Carrosseriebouwer	2	Techniek	Elektrotechnische industriële producten en systemen	2,3,4
Creatieve en Ambachtelijke techniek	Uurwerktechnicus	4	Techniek	Installeren	2,3
Economisch administratief	(Junior) accountmanager	4	Techniek	Servicemonteur	3,4
Economisch administratief	Commercieel medewerker	3	Techniek	Verspaner	3,4
Economisch administratief	Contactcenter medewerker	3	Verssectoren	Ondernemer vers	4
Facilitaire dienstverlening	Facilitair leidinggevende	4	Verssectoren	Productiemedewerker versindustrie	2
Gezondheidstechniek	Opticien	4	Voedingsindustrie	Allround voedingsoperator Aequor	3
Handel	Aankomend verkoopmedewerker	1	Voedingsindustrie	Voedingsmanagement	4
Handel	Verkoper	2			
Hout en meubel	Werkvoorbereider meubelindustrie/ (scheeps)interieurbouw	4			

Van WW naar werk in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: UWV)

Deze grafiek laat zien van welk deel van de jongeren (<27 jaar) de WW-uitkering is beëindigd vanwege werk vergeleken met het aandeel 'andere redenen'. Deze andere

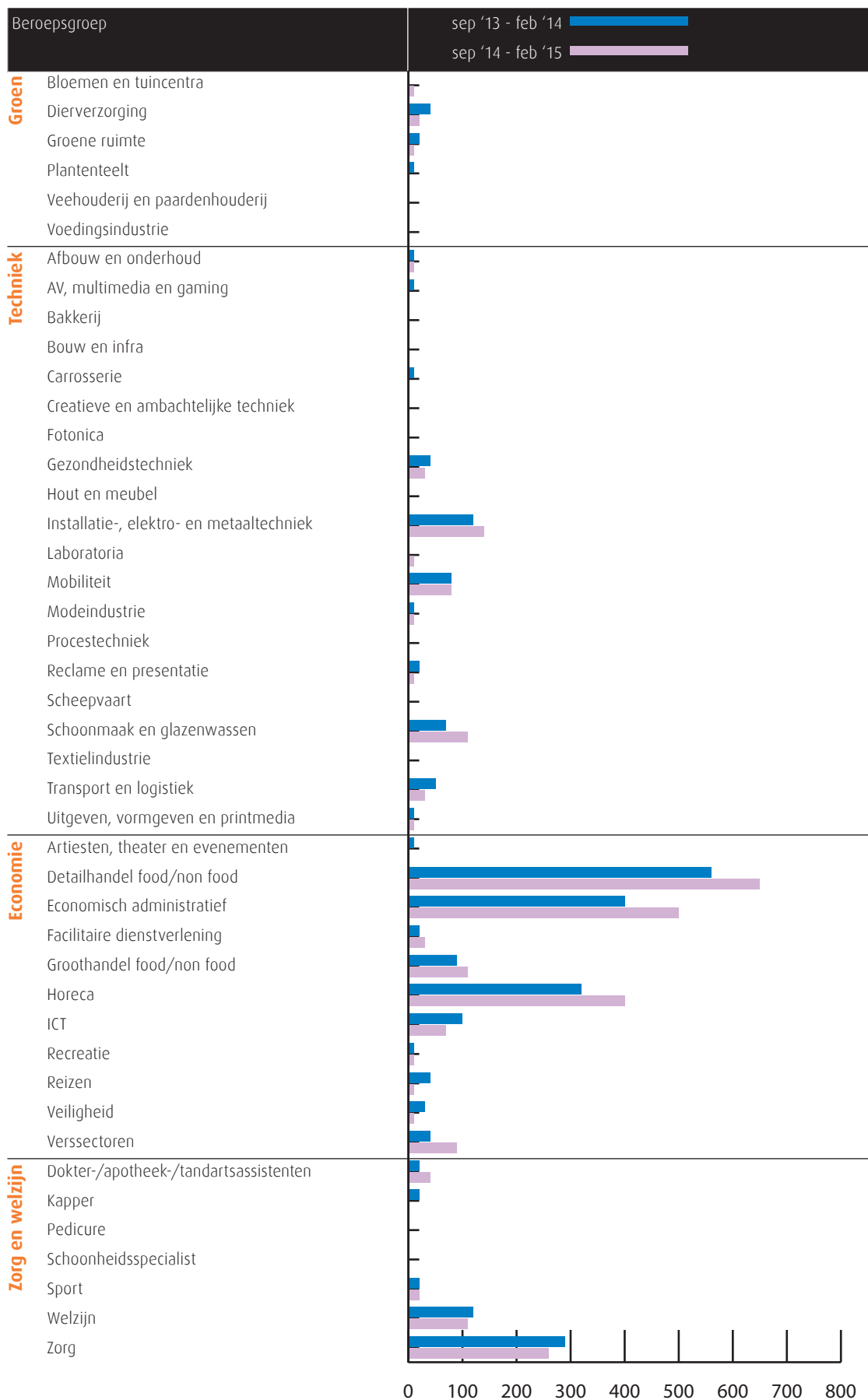
redenen kunnen o.a. zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering of ziekte. Per bedrijfssector is het aandeel jongeren weergegeven dat vanuit die sec-

tor in de WW is terechtgekomen en de WW nu verlaten heeft. Zij kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Vacatures mbo-niveau sep '14 t/m feb '15

Deze figuur toont het aantal ontstane vacatures op mbo-niveau in deze regio. De kenniscentra hebben de vacatures gekoppeld aan de mbo-beroepsgroepen en onderliggende kwalificaties. Door weging en ophoging is het mogelijk een betrouwbare inschatting te maken van het werkelijke aantal vacatures waarvoor extern wordt geworven. (bron: Jobfeed, bewerking Panteia en SBB, 2015)

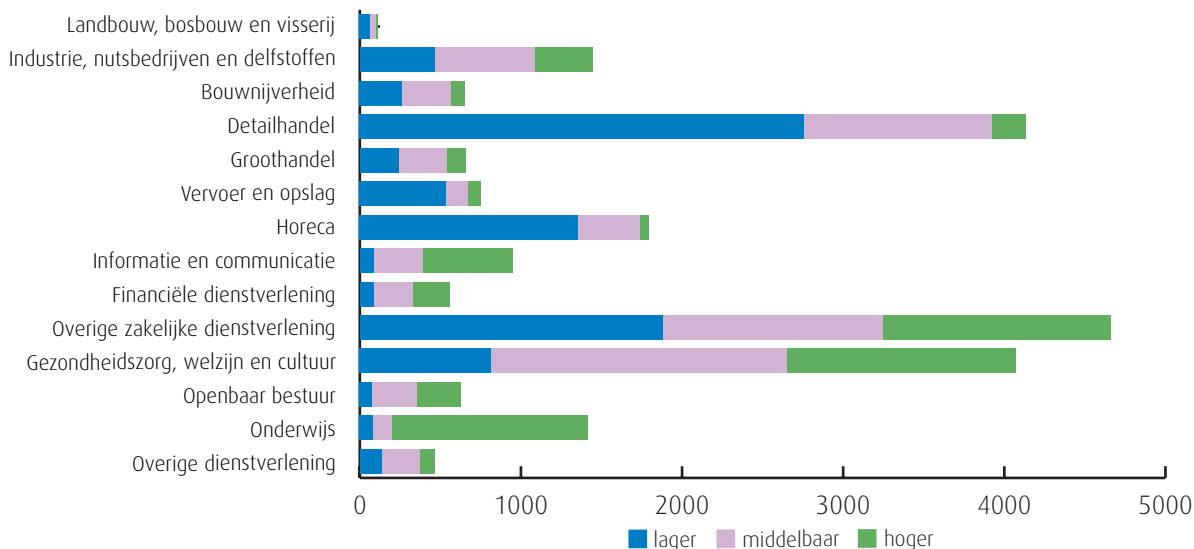
Ontstane vacatures en gerealiseerde plaatsingen

Aantal vacatures naar gevraagd beroepsniveau (bron: UWV)

Deze grafiek geeft de totale vacaturemarkt weer in de regio. De staven tonen het aantal ontstane vacatures per bedrijfssector

van januari tot en met december 2014, verdeeld naar gevraagd niveau. In sommige sectoren zijn vooral vacatures voor

middelbaar opgeleiden ontstaan, in andere sectoren worden vooral hoger of lager opgeleiden gezocht.

Gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl) en stageplaats (bol) per sector in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een leerbaan (bbl)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	19	33	17
	Techniek	163	163	154
	Economie	192	166	119
	Zorg en welzijn	53	43	28
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	12	9	6
	Techniek	61	76	66
	Economie	87	85	60
	Zorg en welzijn	31	30	13

In de tabel is het aantal jongeren (<27 jaar) weergegeven dat in de periode van oktober tot en met maart is gestart met een leerbaan of stageplaats. Hierbij is onderscheid gemaakt naar jongeren met en zonder startkwalificatie. Per leerweg en sector is het aantal gestarte stages en leerbanen in de periode oktober tot en met maart van 2013, 2014 en 2015 opgenomen.

Aantal gerealiseerde plaatsingen op een stageplaats (bol)		2013	2014	2015
Plaatsingen zonder startkwalificatie	Groen	132	176	224
	Techniek	1615	1957	2177
	Economie	2322	2446	2304
	Zorg en welzijn	2289	2381	2140
Plaatsingen met startkwalificatie	Groen	47	63	51
	Techniek	175	206	255
	Economie	316	342	375
	Zorg en welzijn	474	555	515

Kansen op de stagemarkt

Kansen op en tekorten aan stageplaatsen en leerbanen in regio Groningen in april 2015 (bron: SBB/kenniscentra)

Beroepsgroep	Kansen		Tekorten aangegeven door opleidingen			
	gemeten door kenniscentra	bbl 1 + 2	bbl 3 + 4	bol 1 + 2	bol 3 + 4	
Groen	Bloemen en tuincentra	Blue	Blue	Red	Blue	
	Diervverzorging	Yellow	Blue	Blue	Orange	
	Groene ruimte	Blue	Blue	Orange	Red	
	Plantenteelt	Blue	Blue	Orange	Orange	
	Veehouderij en paardenhouderij	Blue	Blue	Red	Yellow	
	Voedingsindustrie	Dark Blue	Blue	Blue	Red	Blue
Techniek	Afbouw en onderhoud	Yellow	Blue	Blue	Blue	
	AV, multimedia en gaming	Yellow	Purple	Purple	Purple	
	Bakkerij	Orange	Red	Orange	Cyan	
	Bouw en infra	Orange	Orange	Orange	Orange	
	Carrosserie	Yellow	Blue	Blue	Red	
	Creatieve en ambachtelijke techniek	Blue	Purple	Blue	Blue	
	Fotonica	Yellow	Purple	Purple	Blue	
	Gezondheidstechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	
	Hout en meubel	Blue	Blue	Blue	Red	
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	
	Laboratoria	Orange	Blue	Blue	Blue	
	Mobiliteit	Yellow	Blue	Blue	Cyan	
	Modeindustrie	Red	Purple	Purple	Orange	
	Procestechniek	Blue	Blue	Blue	Blue	
	Reclame en presentatie	Yellow	Blue	Blue	Blue	
	Scheepvaart	Blue	Blue	Blue	Blue	
	Schoonmaak en glazenwassen	Blue	Blue	Blue	Purple	
	Textielindustrie	Blue	Purple	Purple	Purple	
	Transport en logistiek	Red	Blue	Blue	Blue	
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	Blue	Purple	Purple	Blue	
Economie	Artiesten, theater en evenementen	Yellow	Purple	Purple	Purple	
	Detailhandel food/non food	Cyan	Blue	Blue	Blue	
	Economisch administratief	Yellow	Red	Orange	Red	
	Facilitaire dienstverlening	Dark Blue	Purple	Purple	Blue	
	Groothandel food/non food	Cyan	Blue	Cyan	Cyan	
	Horeca	Green	Cyan	Blue	Blue	
	ICT	Blue	Purple	Yellow	Red	
	Recreatie	Yellow	Purple	Blue	Blue	
	Reizen	Yellow	Purple	Purple	Yellow	
	Veiligheid	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	
	Verssectoren	Green	Blue	Blue	Purple	
	Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	Blue	Blue	Blue	Blue
Kapper		Blue	Blue	Blue	Blue	
Pedicure		Green	Purple	Purple	Blue	
Schoonheidsspecialist		Red	Purple	Purple	Yellow	
Sport		Blue	Blue	Blue	Cyan	
Welzijn		Cyan	Blue	Blue	Yellow	
Zorg		Red	Blue	Blue	Orange	

Deze tabel is een momentopname en geeft vanuit twee invalshoeken de situatie op de stagemarkt weer. Enerzijds de kansen op een leerplaats (bol en bbl) en anderzijds de tekorten aan leerplaatsen.

In de kolom Kansen staat met kleuren roze tot en met groen de kans op een leerplaats in regio Groningen aangegeven, volgens de kenniscentra. Naast tekorten worden hier ook overschotten gemeld.

In de rechter vier kolommen zijn eventuele tekorten aan leerplaatsen weergegeven in deze regio door de opleidingen. De kolommen zijn in vieren verdeeld: de leerbaansituatie voor bbl-ers op niveau 1-2 en niveau 3-4 en de stageplaatssituatie voor bol-ers op niveau 1-2 en 3-4.

Legenda

- er zijn meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, bij sommige opleidingen is er evenwicht
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen
- de vraag naar en het aanbod aan stageplaatsen en leerbanen zijn in evenwicht
- over het algemeen zijn er meer dan voldoende stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er een tekort
- over het algemeen is er evenwicht, bij sommige opleidingen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen
- over het algemeen is er een tekort aan stageplaatsen en leerbanen, in sommige opleidingen is er evenwicht
- er is een tekort aan stageplaatsen en leerbanen t.o.v. het aantal studenten
- geen opleidingsaanbod in deze regio/geen gegevens

Leerbedrijven en studenten

Ontwikkelingen in regio Groningen (bron: DUO en Stagemarkt.nl)

Beroepsgroep	april 2012		april 2015		Trend	
	Bedrijven	Studenten	Bedrijven	Studenten		
Groen	Bloemen en tuincentra	151	107	213	88	↑
	Diervverzorging	585	481	575	500	↓
	Groene ruimte	403	433	392	348	↑
	Plantenteelt	371	272	402	256	↑
	Veehouderij en paardenhouderij	449	105	424	119	↓
	Voedingsindustrie	31	34	17	28	↓
Techniek	Afbouw en onderhoud	281	154	274	120	↑
	AV, multimedia en gaming	56	179	219	316	◆
	Bakkerij	64	80	64	79	↑
	Bouw en infra	558	784	445	554	↑
	Carrosserie	70	71	58	63	↓
	Creatieve en ambachtelijke techniek	22	7	21	1	◆
	Fotonica	21	53	44	53	◆
	Gezondheidstechniek	124	69	141	55	↑
	Hout en meubel	99	57	98	74	↓
	Installatie-, elektro- en metaaltechniek	827	1734	838	1714	↑
	Laboratoria	69	189	87	302	↓
	Mobiliteit	448	683	445	593	↑
	Modeindustrie	21	52	24	8	◆
	Procestechneek	128	611	123	529	↑
	Reclame en presentatie	119	77	164	68	↑
	Scheepvaart	68	118	70	146	↓
	Schoonmaak en glazenwassen	67	26	62	1	◆
	Textielindustrie	1		21	73	◆
	Transport en logistiek	231	789	282	429	◆
	Uitgeven, vormgeven en printmedia	164	476	192	420	↑
Economie	Artiesten, theater en evenementen	45	286	61	312	↑
	Detailhandel food/non food	1212	1618	1168	1435	↑
	Economisch administratief	1558	1980	1552	1870	↑
	Facilitaire dienstverlening	171	140	214	147	↑
	Groothandel food/non food	316	412	288	415	↓
	Horeca	405	919	475	1076	↑
	ICT	418	943	405	921	↓
	Recreatie	55	186	68	188	↑
	Reizen	72	240	69	151	↑
	Veiligheid	35	606	42	655	↑
	Verssectoren	162	58	132	43	↑
Zorg en welzijn	Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	397	342	397	344	↓
	Kapper	300	318	321	318	↑
	Pedicure	23	8	23		◆
	Schoonheidsspecialist	161	238	173	245	↑
	Sport	732	885	923	864	↑
	Welzijn	1933	2963	1974	2415	↑
	Zorg	1366	3087	1455	3452	↓

Per beroepsgroep is het aantal leerbedrijven en studenten in april 2015 weergegeven en vergeleken met de situatie in april 2012.

De pijl in de kolom Trend geeft de ontwikkeling aan van de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. Als de pijl (↑) omhoog wijst, is de verhouding van het aantal beschikbare leerbedrijven ten opzichte van het aantal studenten verbeterd in vergelijking met de vorige meetperiode. Wijst de pijl naar beneden (↓) dan is dit verslechterd. Bij een ruit (◆) is de verhouding niet bekend.

Aantal leerbedrijven per gemeente

Aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum in regio Groningen april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

In de volgende tabel is het aantal leerbedrijven per gemeente en kenniscentrum weergegeven. Het totaal van april 2015 is vergeleken met het totaal van april 2014.

Gemeente	Aequor	Calibris	ECABO	Fundeon	GOC	Innovam	KC Handel	Kenteq	Kenweik	KOC	PMLF	Savantis	SH&M	SVGB	SVO	VOC	VTL	Totaal 2015	Totaal 2014
Aa en Hunze	89	104	36	18	1	15	23	28	33	16	4	10	5	1	4	1	9	397	376
Appingedam	16	59	25	2	2	6	23	10	15	9	1	3	1	4	5	-	8	189	185
Assen	79	412	220	28	35	52	200	67	76	43	19	80	11	21	11	9	29	1.392	1.372
Bedum	28	88	16	9	2	8	17	20	10	7	2	4	2	1	2	2	3	221	223
Bellingwedde	22	42	13	6	2	5	2	4	5	5	1	4	1	-	2	1	-	115	111
De Marne	58	48	6	9	1	6	5	14	19	5	-	5	2	-	-	-	10	188	176
Delfzijl	48	105	54	11	3	16	37	40	30	18	35	8	1	7	5	1	47	466	482
Eemsmond	64	64	20	20	2	14	23	26	12	7	13	14	3	-	1	3	12	298	303
Groningen	112	755	781	69	151	95	497	216	263	128	83	180	25	58	24	10	98	3.545	3.513
Grootegast	54	52	12	9	1	10	12	19	8	6	2	8	4	-	3	1	4	205	200
Haren	33	89	25	10	8	9	30	13	24	11	2	13	-	9	1	-	2	279	268
Hoogezand-Sappemeer	41	149	60	10	6	17	69	51	28	28	21	13	2	6	7	2	16	526	528
Leek	35	86	52	10	8	23	55	36	17	13	5	13	4	6	10	2	14	389	395
Loppersum	38	47	9	8	-	5	3	11	9	4	-	7	2	-	1	-	2	146	149
Marum	43	45	11	7	1	12	17	17	4	7	3	6	4	-	1	2	4	184	181
Menterwolde	34	52	12	5	2	5	4	10	7	4	-	6	-	-	4	1	1	147	145
Noordenveld	84	133	42	15	5	21	44	38	40	22	4	12	4	8	5	5	12	494	485
Oldambt	75	178	105	14	10	20	82	40	29	35	13	14	5	12	7	3	19	661	672
Pekela	20	38	13	4	3	8	14	9	5	6	4	4	-	2	4	1	6	141	146
Slochteren	48	62	24	12	6	13	12	30	7	10	-	10	3	-	3	1	11	252	234
Stadskanaal	42	154	58	28	7	31	78	45	28	28	2	22	7	9	10	5	11	565	586
Ten Boer	17	28	5	7	1	4	3	11	5	4	1	2	1	-	3	-	-	92	89
Tynaarlo	89	166	48	17	5	20	45	22	37	24	1	13	2	5	7	4	8	513	515
Veendam	28	119	82	19	6	20	73	44	27	20	18	19	3	6	3	1	10	498	501
Vlagtwedde	36	79	21	8	3	7	25	23	18	13	7	6	2	2	1	1	9	261	262
Winsum	42	57	12	6	3	7	14	10	14	11	-	7	3	1	4	1	1	193	201
Zuidhorn	55	79	14	9	4	10	19	18	14	11	2	6	1	4	4	1	9	260	278
Totaal 2015	1.330	3.290	1.776	370	278	459	1.426	872	784	495	243	489	98	162	132	58	355	12.617	12.576
Totaal 2014	1.345	3.213	1.764	368	248	435	1.585	870	772	482	238	470	91	159	140	64	332		

Aantal AKA-leerbedrijven per sector in regio Groningen april 2015 (bron: Stagemarkt.nl)

AKA-leerbedrijven zijn erkend op niveau 1 en extra toegerust om zwakkere studenten een stage of leerwerkplek aan te bieden. Het gaat om jongeren die eerder voortijdig zijn uitgevallen, moeilijk plaatsbaar zijn of jongeren met een extra zorgvraag wegens ziekte of handicap. Deze jongeren hebben

vaak hulp nodig om werk te vinden en te behouden. De AKA-leerbedrijven bieden hiermee een goede mogelijkheid om deze jongeren toch een kwalificatie te laten behalen en hen daarmee beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het aantal in april 2015 wordt vergeleken met dat in april 2014.

Sector	Aantal AKA-leerbedrijven	
	2015	2014
Economie	776	811
Groene sector	131	122
Techniek	748	783
Zorg en Welzijn	142	145
Totaal	1797	1861

Toelichting door de kenniscentra

Bloemen en tuincentra

De bloemenbranche heeft het (nog) moeilijk. Een aantal bloemenzaken in de regio dreigt te sluiten. Voor studenten kan het moeilijker worden een stageplaats of leerbaan te vinden. (bron: Aequor)

Dierverzorging

De omzet bij dierenspecialzaken daalt, de detailhandel heeft het moeilijk. Hierdoor is het aanbod van stageplaatsen en leerbanen verminderd. (bron: Aequor)

Groene ruimte

Het lijkt alsof de markt weer wat begint aan te trekken, met name aanlegklussen komen weer wat vaker voor. Er lijkt ook meer ruimte te komen voor BBL, maar de regelingen rondom het ontslagrecht geven wat onzekerheden. (bron: Aequor)

Plantenteelt

Bij loonwerk is vooral behoefte aan medewerkers die kennis hebben van de nieuwste ontwikkelingen op machinegebied. (bron: Aequor)

Veehouderij en Paardenhouderij

Stageplaatsen bij de veehouderij worden steeds vaker vervuld door studenten paraveterinair. (bron: Aequor)

Afbouw en Onderhoud

De meeste studenten kunnen al dan niet met behulp van een samenwerkingsverband van erkende leerbedrijven een stageplaats of leerbaan vinden voor het praktijkgedeelte van hun opleiding. Door wervingsgesprekken worden bedrijven en instanties gestimuleerd om een (extra) leerplaats of gedeeltelijke leerplaats aan te bieden. Steeds meer studenten kiezen voor de bol-opleiding en minder vaak voor de bbl-variant, aangezien veel bedrijven door de economische situatie niet makkelijk een BPVO aangaan voor één of twee jaar. Doordat het lastiger is om leerbanen (bb) te vinden is er bovendien al enkele jaren een afname van het aantal studenten dat is begonnen met een opleiding in de sectoren afbouw of schilderen en onderhoud. In het voorjaar en de zomer is er traditioneel gezien meer werk in de sector en is het dus makkelijker voor studenten om een stage- of leerplaats te vinden. Bovendien is dit ook de tijd dat studenten en leerbedrijven zich kunnen aanmelden voor de opleidingen in het nieuwe schooljaar. (bron: Savantis)

AV, Multimedia en Gaming

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen AV technologie en Multimedia. Het aantal beschikbare leerplaatsen voor studenten van de opleiding Game Artist groeit, maar is beperkt in absolute omvang. Door de explosieve toename van het aantal studenten ontstaan er bijna overal tekorten aan leerplaatsen voor deze opleiding. (bron: GOC)

Bakkerij

In de licht krimpende bakkerijsector is sprake van groei van het aantal studenten. Hierdoor is het in een aantal regio's lastig geworden om een leerbaan of stageplaats te vinden. (bron: Kenwerk)

Bouw en infra

In het derde kwartaal van 2014 nam het aantal jongeren dat werk vond in de bouw met 24% af en nam het aantal jongeren dat de bouw uitstroomde met 3% toe ten opzichte van het kwartaal daarvoor. In het vierde kwartaal van 2014 daalde het aantal werknemers tot 29 jaar met 2%. Landelijk groeide

het aantal werknemers met 1%. Groningen doet het daarmee slechter dan gemiddeld. Dit beeld komt overigens overeen met dat van Friesland. Zowel Friesland als Groningen zijn grote regio's als het gaat om studenten en leerbedrijven in de bouw. Het aantal leerbedrijven nam met 2% af in het vierde kwartaal van 2014. Landelijk daalde het aantal leerbedrijven met 1%. (bron: Fundeon)

Carrosserie

Bedrijven blijven terughoudend met het aanbieden van leerplaatsen aan studenten. Het dalende aantal schades en het daardoor teruglopende werkaanbod blijft een probleem. Veel bedrijven verkeren zakelijk in zwaar weer. De instroom van het totaal aantal nieuwe studenten in de opleidingen is landelijk gedaald. Studenten blijven moeite hebben met het vinden en behouden van een leerwerkplaats. Voor de opleiding Carrosseriebouw is de kans op werk en stage groot, omdat hier ruime vraag naar nieuwe instroom is en voor de carrosseriebouw is iemand aangesteld om leerbedrijven en leerlingen te werven voor alle scholen. (bron: VOC)

Creatieve- & ambachtelijke techniek

In deze richtingen zijn er vaak kleinschalige specialistische opleidingen. Over het algemeen zijn er voldoende leerplaatsen. In de kleinschalige specialistische beroepen zijn veel zzp'ers werkzaam. Met name in de creatieve techniek is het vinden en organiseren van leerplaatsen daarom lastig. SOS Vakmanschap en het kenniscentrum SVGB bouwen op dit moment aan duurzame onderwijsoplossingen voor de problemen en onderzoeken wat er voor deze kleine specialistische opleidingen nodig is om studenten in de praktijk op te leiden. (bron: SVGB)

Fotonica

Het laatste jaar is het aantal leerbedrijven toegenomen. Het aantal studenten is gedaald, waardoor voor de meeste studenten een stageplaats te vinden is. Wel moeten studenten Fotografie in het noorden meer moeite doen voor een goede leerplaats. Ook leerplaatsen voor studenten van de opleiding Medewerker fotografie (niveau 2) zijn lastiger te verkrijgen. (bron: PMLF)

Gezondheidstechniek

Gezondheidstechnische opleidingen zijn vaak unieke opleidingen die op één locatie in Nederland worden gegeven (Tandtechniek, Orthopedische techniek) of een bovenregionale functie hebben (Medewerker steriele medische hulpmiddelen, Optiek). Er zijn landelijk over het algemeen voldoende leerplaatsen beschikbaar. In de gezondheidstechniek is er enige terughoudendheid bij bedrijven in het aannemen van bbl-studenten. Zorgverzekeraars stellen strengere eisen aan vergoedingen en ook de vergoedingen zelf staan onder druk. (bron: SVGB)

Hout en meubel

Er is een voorzichtig herstel waarneembaar binnen de meubelbranches. De vraag naar stagiaires stijgt en het aantal nieuwe leerplaatsen ook enigzins. (bron: SH&M)

Installatie-, elektro- en metaaltechniek

Het aantal jonge werklozen, op zoek naar een baan in de installatie-, elektro- en metaaltechniek, is de afgelopen zes maanden in deze regio niet zoveel veranderd. Het aantal jonge werklozen is hier hoger dan op basis van het aantal studenten in de genoemde richtingen te verwachten is. Er zijn in het algemeen voldoende leerplaatsen. Het aanbod is het minst ruim in de installatiebranche. (bron: Kenteq)

Laboratoria

Er moet veel moeite gedaan worden om voldoende leerplaatsen te vinden voor alle studenten van de laboratoriumopleidingen. Hiervoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen. De laatste vier jaar stijgt de instroom in de opleidingen. Daarbij neemt een deel van de leerbedrijven minder of minder vaak stagiaires aan. Ook zijn er meer stageplaatsen gewenst in het 2e en 3e jaar van een vierjarige opleiding; bedrijven hebben een voorkeur voor een 4e-jaars. (bron: PMLF)

Mobiliteit

Het economisch herstel heeft de mobiliteitsbranche nog niet bereikt. Bedrijven hebben het nog steeds moeilijk. Vooral de verkoop van auto's en onderhoud aan auto's van particulieren blijft achter. In deze regio zien we een positieve ontwikkeling in de verhouding tussen het aantal leerbedrijven en studenten. (bron: Innovam)

Mode-industrie

In Groningen volgt een kleine groep studenten een opleiding voor de mode-industrie. Studenten van de opleidingen Allround medewerker mode/maatkleding (niveau 3) en Specialist mode/maatkleding (niveau 4) moeten steeds meer moeite doen om een leerplaats te vinden. (bron: KC Handel)

Procestechniek

De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten procestechniek en operationele techniek is over het algemeen in evenwicht. Soms is er een licht tekort. Vooral studenten jonger dan 18 jaar vinden moeilijk een leerplaats. (bron: PMLF)

Reclame en Presentatie

De opleidingen in de sector blijven populair bij jongeren. De meeste studenten in de sector Reclame, Presentatie en Communicatie (RPC) volgen de bol-opleiding en lopen dus stage. Over het algemeen zijn er in de sector voldoende stageplaatsen. Niet in alle regio's zijn voldoende erkende leerbedrijven in staat om een student te plaatsen. Ook heeft de toename van het aantal zzp'ers een negatief effect op het aantal beschikbare stageplaatsen: zelfstandigen nemen minder vaak een stagiair aan. Dit wordt bijvoorbeeld opgelost door meer stagiairs bij één bedrijf te plaatsen en ook richten sommige scholen stagebedrijven op om studenten met projecten in de praktijk te kunnen laten oefenen. Door het grote aantal studenten kan de stage- en leerbanenmarkt onder druk komen te staan. Een groot deel van de RPC studenten stroomt na het behalen van een diploma door naar het hbo en komt dus niet direct beschikbaar voor de arbeidsmarkt. (bron: Savantis)

Scheepvaart

In de diverse nautische deelsectoren (koopvaardij, visserij, waterbouw en scheep- en jachtbouw) zijn er volop kansen op de arbeidsmarkt en is er vraag naar goed opgeleid personeel, veroorzaakt door verloop en vergrijzing. In de koopvaardij is er vraag naar goed opgeleide kapiteins. Over het algemeen is het geen probleem om een stageplaats of leerbaan te vinden. Bedrijven in de deelsectoren (koopvaardij en waterbouw) bieden nog steeds een baan- en stage-garantie. (bron: Sectorinstituut Transport en Logistiek)

Schoonmaak en Glazenwassen

Door toenemende aandacht voor de kwaliteit van het werk in de branche is er ook meer aandacht voor opleiden. De schoonmaaksector biedt mbo-opleidingen op alle niveaus en ondanks de crisis

zijn er voldoende leerplaatsen. Over het algemeen zijn er voldoende erkende schoonmaakbedrijven en leerplaatsen beschikbaar. Bovendien gaat het vaak om werknemers van een bedrijf die in opleiding gaan en dus al een contract en leerplaats hebben. Omdat er in de sector veel grote bedrijven zijn, volgen vaak meerdere studenten hun (bbl) opleiding bij één bedrijf. Wel is er vaak sprake van kleinere contracten. Een aanzienlijk deel van de studenten van de opleidingen in de schoonmaak volgt (via hun werkgever) een opleiding in het onbekostigd mbo onderwijs. (bron: Savantis)

Textielindustrie

Er zijn in deze regio (vrijwel) geen studenten die een opleiding volgen in de textielindustrie. (bron: KC Handel)

Transport en logistiek

In de regio Groningen zijn circa 7.700 personen werkzaam in de sector transport en logistiek. De meeste werkgelegenheid is te vinden in de deelsectoren beroepsgoederenvervoer, personenvervoer, en verder in het vervoer per spoor, de binnenvaart en de haven, op- en overslag. Tussen 2012 en 2013 is de werkgelegenheid afgenomen door massaontslagen in zowel het beroepsgoederenvervoer als de logistieke dienstverlening. Ook voor dit en komend jaar wordt weer een afname van de werkgelegenheid verwacht, met name bij de grotere transportondernemers. Uitzondering op het negatieve nieuws is de haven. Het offshore windpark zorgt naar verwachting voor groei in de Eemshaven. (bron: Sectorinstituut Transport en Logistiek)

Uitgeven, vormgeven en printmedia

Er zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar voor studenten van de opleidingen Printmedia. Dit ondanks de afname van het aantal bedrijven en de werkgelegenheid als gevolg van economische en technologische ontwikkelingen. De opleidingen Media Vormgeven en DTP zijn al jaren populair en trekken veel studenten. Hierdoor ontstaan in verschillende regio's regelmatig knelpunten bij het vinden van leerplaatsen. (bron: GOC)

Artiesten, theater en evenementen

Er zijn inmiddels tekorten aan beschikbare stageplaatsen voor met name studenten van de artiesten opleidingen. Het aantal kunstzinnige productiehuizen en impresariaten is sterk teruggelopen door de bezuinigingen binnen het kunstsegment. Door bezuinigingen van de centrale overheid en gemeenten staan ook veel theaters en gezelschappen onder grote druk. (bron: GOC)

Detailhandel Food/Non Food

Op alle niveaus zijn voldoende leerplaatsen beschikbaar. Alleen voor studenten van de opleiding Interieuradviseur (niveau 4) is het aanbod van leerplaatsen beperkt. (bron: KC Handel)

Economisch administratief

Over het algemeen is het stageperspectief voor studenten van de economisch administratieve opleidingen matig tot voldoende. Knelpunten zijn er voor studenten van de niveau 2 opleidingen Bedrijfsadministratief medewerker, Secretariaal medewerker en Telephonist / receptionist alsmede voor de opleidingen Financieel administratief medewerker (niveau 3) en Bedrijfsadministrateur (niveau 4). Goede perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker personeel en arbeid, Commercieel medewerker bank- en verzekeringswezen en Directiesecretaresse / Managementassistent (allem niveau 4). Ruim voldoende perspectief is er voor studenten van de opleiding Assistent accountant (niveau 4). (bron: ECABO)

Facilitaire dienstverlening

De vorig jaar verwachte groei van het aantal studenten in de facilitaire dienstverlening heeft zich (nog) niet doorgezet. Met de verkorting en verandering van de opleiding blijft deze verwachting echter wel bestaan. (bron: Kenwerk)

Groothandel Food/Non Food

Voor studenten van de logistieke opleidingen op niveau 1 en 2 en voor Commercieel medewerker binnendienst (niveau 3) zijn meer dan voldoende leerplaatsen beschikbaar. Studenten van de opleidingen (Junior) accountmanager (niveau 4) en Vestigingsmanager groothandel (niveau 4) moeten enige moeite doen om een leerplaats te vinden. (bron: KC Handel)

Horeca

In de horeca blijven ruim voldoende stage- en leerplaatsen beschikbaar, zeker nu het aantal faillissementen met zo'n 30% is gedaald. (bron: Kenwerk)

ICT

Het stageperspectief voor studenten van de opleidingen Applicatieontwikkelaar, Netwerkbeheerder en ICT-beheerder (allem niveau 4) is voldoende. Matige perspectieven zijn er voor studenten van de opleidingen Medewerker ICT (niveau 2) en Medewerker beheer ICT (niveau 3). (bron: ECABO)

Recreatie

In de recreatiebranche zijn op enkele regio's na voldoende stageplaatsen beschikbaar. Seizoensvloeden spelen hierbij nog altijd een belangrijke rol. (bron: Kenwerk)

Reizen

De sector verandert in hoog tempo. De verbreding van de dossiers biedt ruimte om hierop in te spelen en passende stageplaatsen kunnen in een iets ruimere context benut worden. (bron: Kenwerk)

Veiligheid

Het aantal stageplaatsen en leerbanen in de particuliere beveiliging en de publieke veiligheid is beperkt. Bij defensie is het aantal studenten afhankelijk van het aantal leerplaatsen dat beschikbaar is (dus per definitie is er sprake van evenwicht). Knelpunten zijn er voor studenten van de opleidingen Handhaver toezicht en veiligheid (publieke veiligheid, niveau 3) en Medewerker toezicht en veiligheid (publieke veiligheid, niveau 2). Het perspectief is matig voor studenten van de opleiding Coördinator beveiliging (particuliere beveiliging, niveau 3) (bron: ECABO)

Versdetailhandel, -groothandel, -industrie

Op dit moment is er balans in de vraag naar en het aanbod van leerbanen in de versdetailhandel. Er zijn echter in de industrie en groothandel steeds minder leerbedrijven waar studenten voor een leerbaan terecht kunnen. Er is een tendens zichtbaar dat er minder bedrijfspgroepen met opleidingen starten, in het MKB zijn de effecten van de crisis minder terug te zien in het aanbod van leerbanen. (Bron: SVO kenniscentrum food)

Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten iets toegenomen. Voor de opleidingen Apothekers en Tandartsassistent is de kans op werk voldoende. Voor startende studenten Doktersassistent is het arbeidsmarktperspectief matig. De kans op stage is voor alle AG-opleidingen (ruim) voldoende. (bron: Calibris)

Kapper

In de kappersbranche is de werkgelegenheid de afgelopen jaren gestegen door met name het groeiende aantal zzp-ers. Er zijn in verhouding meer studenten die een opleiding volgen op niveau 2 dan op niveau 3, terwijl de vraag op de arbeidsmarkt andersom is. Hierdoor zullen gediplomeerden op niveau 2 meer dan in het verleden moeite moeten doen om een baan te vinden. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen is in evenwicht. Door de economische situatie neemt de bereidheid om een leerplaats aan te bieden af. Dit geldt met name voor stageplaatsen voor bol-studenten. (bron: KOC Nederland)

Pedicure

Pedicure is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het grootste deel van de pedicures wordt opgeleid buiten het reguliere mbo onderwijs. Studenten volgen vaak een opleiding bij een particuliere erkende opleider. Het Alfa college is dit schooljaar gestopt met de pedicure opleiding. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. Er zijn in deze regio (meer dan) voldoende leerbedrijven om in de vraag naar leerplaatsen te kunnen voorzien. (bron: KOC Nederland)

Schoonheidsspecialist

Schoonheidsspecialist is een beroep dat vrijwel volledig door zzp-ers wordt beoefend. Het aantal bedrijven met personeel is zeer beperkt en daarmee ook de vervangingsvraag. Eenmansbedrijven hebben doorgaans minder mogelijkheden om leerplaatsen aan te bieden dan bedrijven met personeel. De vraag naar en het aanbod van leerplaatsen voor studenten op niveau 3 is redelijk in evenwicht. Voor niveau 4 studenten verloopt het vinden van een leerplaats, gezien de toegenomen vraag, moeizaam. (bron: KOC Nederland)

Sport

Het aantal studenten is licht toegenomen. Voor gediplomeerden van de sportopleidingen is er op alle niveaus een matige of geringe kans op werk. Voor studenten van alle sportopleidingen, uitgezonderd die van de niveau 4 opleiding Bewegingsagoog, is de kans op stage (ruim) voldoende. (bron: Calibris)

Welzijn

Het aantal studenten is opnieuw duidelijk afgenomen. Voor toekomstig gediplomeerden Pedagogisch werker jeugdzorg (niveau 4) lijken arbeidsmarkt-vraag en -aanbod in evenwicht. Voor de andere welzijnskwalificaties is de kans op werk gering. Voor alle welzijnsopleidingen zijn er (ruim) voldoende leerplaatsen. (bron: Calibris)

Zorg

In vergelijking met vorig jaar is het aantal studenten licht afgenomen. De kans op werk voor gediplomeerden in de zorg is gering tot matig. Dit geldt niet voor gediplomeerden van de opleidingen Verpleegkundige (niveau 4) en Verzorgende (niveau 3); hiervoor is het arbeidsmarktperspectief voldoende. Er zijn onvoldoende leerplaatsen voor de zorgopleidingen. Alleen voor studenten Helpende zorg en welzijn (niveau 2) is de kans op stage voldoende. (bron: Calibris)

Waar zijn gediplomeerden terechtgekomen in deze regio (bron: DUO/SBB, zie leeswijzer p. 13)

Waar zijn mbo-gediplomeerden uit 2013-2014 terecht gekomen? Doorstroom (>) per beroepsgroep mbo-hbo-arbeidsmarkt 2014-2015	aantal niv. 1	1 > binnen mbo	aantal niv. 2	2 > binnen mbo	aantal niv. 3	3 > binnen mbo	aantal niv. 4	4 > binnen mbo	tot. gediplomeerd	totaal intern	> binnen mbo	> ho (hbo/ad)	> arbeidsmarkt
Bloemen en tuincentra	0	0%	13	46%	5	0%	8	0%	26	6	23%	4%	73%
Dierv verzorging	0	0%	54	63%	36	36%	34	9%	124	50	40%	8%	52%
Groene ruimte	50	54%	80	23%	23	26%	24	4%	177	52	29%	6%	65%
Plantenteelt	3	33%	43	44%	22	32%	10	0%	78	27	35%	8%	58%
Veehouderij en paardenhouderij	0	0%	2	0%	18	33%	16	6%	36	7	19%	17%	64%
Voedingsindustrie	0	0%	1	0%	8	25%	3	0%	12	2	17%	8%	75%
Totaal Groen	53	53%	193	40%	112	30%	95	5%	453	144	32%	8%	61%
Afbouw en onderhoud	8	13%	26	23%	8	38%	14	0%	56	10	18%	14%	68%
AV, multimedia en gaming	0	0%	0	0%	1	0%	28	0%	29	0	0%	48%	52%
Bakkerij	0	0%	23	43%	4	25%	1	0%	28	11	39%	0%	61%
Bouw en infra	15	93%	58	52%	37	19%	73	1%	183	52	28%	23%	49%
Carrosserie	3	0%	16	69%	10	10%	1	0%	30	12	40%	4%	56%
Creatieve en ambachtelijke techniek	0	0%	0	0%	2	0%	0	0%	2	0	0%	0%	100%
Fotonica	0	0%	3	33%	0	0%	8	13%	11	2	18%	36%	45%
Gezondheidstechniek	0	0%	1	0%	3	33%	15	0%	19	1	5%	5%	89%
Hout en meubel	2	50%	11	55%	3	0%	2	0%	18	7	39%	6%	56%
Installatie-, elektro- en metaaltechniek	2	0%	177	56%	157	17%	169	2%	505	130	26%	10%	64%
Laboratoria	0	0%	0	0%	13	62%	29	0%	42	8	19%	31%	50%
Mobiliteit	0	0%	108	54%	28	18%	48	4%	184	65	35%	5%	60%
Modeindustrie	0	0%	1	0%	2	50%	13	0%	16	1	6%	47%	47%
Procestechiek	23	4%	64	5%	35	0%	63	0%	185	4	2%	5%	93%
Reclame en presentatie	0	0%	4	50%	2	50%	12	0%	18	3	17%	44%	39%
Scheepvaart	0	0%	15	67%	12	17%	13	0%	40	12	30%	0%	70%
Schoonmaak en glazenwassen	0	0%	1	0%	1	0%	0	0%	2	0	0%	0%	100%
Textielindustrie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Transport en logistiek	4	0%	253	18%	80	6%	36	0%	373	50	13%	4%	82%
Uitgeven, vormgeven en printmedia	0	0%	5	80%	10	0%	93	3%	108	7	6%	43%	51%
Totaal Techniek	57	30%	766	37%	408	15%	618	2%	1.849	375	20%	13%	67%
Artiesten, theater en evenementen	0	0%	5	0%	3	0%	45	4%	53	2	4%	26%	70%
Detailhandel food/non food	21	57%	214	57%	210	45%	167	1%	612	229	37%	12%	50%
Economisch administratief	0	0%	106	56%	140	52%	383	3%	629	142	23%	35%	42%
Facilitaire dienstverlening	0	0%	48	44%	0	0%	15	0%	63	21	33%	14%	52%
Groothandel food/non food	3	100%	18	39%	94	68%	92	0%	207	74	36%	38%	26%
Horeca	46	74%	173	53%	79	14%	76	1%	374	137	37%	12%	51%
ICT	0	0%	47	60%	79	51%	113	1%	239	69	29%	24%	47%
Recreatie	0	0%	2	100%	20	70%	43	0%	65	16	25%	32%	43%
Reizen	0	0%	0	0%	4	25%	18	0%	22	1	5%	55%	41%
Veiligheid	0	0%	192	29%	99	19%	0	0%	291	74	25%	1%	74%
Verssectoren	0	0%	29	28%	6	33%	0	0%	35	10	29%	3%	68%
Totaal Economie	70	70%	834	47%	734	43%	952	2%	2.590	775	30%	21%	49%
Dokter-/apotheek-/tandartsassistenten	0	0%	0	0%	0	0%	106	0%	106	0	0%	18%	82%
Kapper	0	0%	106	68%	53	13%	0	0%	159	79	50%	0%	50%
Pedicure	0	0%	0	0%	14	21%	0	0%	14	3	21%	0%	79%
Schoonheidspecialist	0	0%	0	0%	37	11%	32	16%	69	9	13%	14%	72%
Sport	0	0%	42	81%	96	60%	136	4%	274	97	35%	34%	31%
Welzijn	0	0%	0	0%	303	50%	566	3%	869	170	20%	30%	50%
Zorg	68	40%	423	50%	446	14%	272	0%	1.209	303	25%	5%	70%
Totaal Zorg en welzijn	68	40%	571	56%	949	30%	1.112	2%	2.700	661	24%	16%	59%
AKA	514	45%	0	0%	0	0%	0	0%	514	229	45%	0%	55%
Totaal 2014-2015	762	46%	2.364	45%	2.203	32%	2.777	2%	8.106	2.184	27%	15%	58%
Totaal 2013-2014	696	48%	2.472	45%	2.121	33%	2.791	3%	8.080	2.202	27%	15%	57%

Jonge werkzoekenden naar gemeente

Jonge werkzoekenden naar gemeente in regio Groningen (bron: UWV)

In de tabel is te zien hoeveel jonge werkzoekenden (<27 jaar) er bij UWV geregistreerd (nww-i) zijn in Nederland, per arbeidsmarktregio en per gemeente. Daarnaast is er een verdeling gemaakt naar opleidingsniveau. Zo kan er bijvoorbeeld een vergelijking gemaakt worden tussen het aandeel jongeren zonder startkwalificatie in de regio en in Nederland. Jongeren zonder startkwalificatie hebben basisonderwijs, vmbo- of mbo-niveau 1 als hoogst afgeronde opleiding. Middelbaar opgeleiden hebben minimaal mbo-niveau 2 of havo/vwo-niveau behaald en hoger opgeleiden hebben een hbo/wo-opleiding. De categorie 'overig' is niet weergegeven in de tabel.

Gemeente	Totaal maart 2015	Opleidingsniveau		
		Geen startkwalificatie	Middelbaar	Hoog
Nederland	86.616	40.372	37.622	8.571
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>47%</i>	<i>43%</i>	<i>10%</i>
Groningen	6.031	2.296	2.949	783
<i>aandeel opleidingsniveau</i>	<i>100%</i>	<i>38%</i>	<i>49%</i>	<i>13%</i>
Aa en Hunze	110	33%	61%	-
Appingedam	103	41%	50%	-
Assen	596	40%	53%	6%
Bedum	57	37%	54%	-
Bellingwedde	66	45%	52%	-
De Marne	65	51%	49%	-
Delfzijl	245	50%	44%	5%
Eemsmond	104	34%	56%	11%
Groningen	2.342	33%	43%	24%
Grootegast	64	28%	66%	-
Haren	53	19%	74%	-
Hoogezand-Sappemeer	313	45%	48%	6%
Leek	95	33%	56%	12%
Loppersum	77	40%	52%	-
Marum	55	29%	65%	-
Menterwolde	88	43%	52%	-
Noordenveld	113	34%	62%	-
Oldambt	259	46%	49%	5%
Pekela	140	41%	56%	-
Slochteren	80	44%	51%	-
Stadskanaal	300	45%	49%	6%
Ten Boer	37	-	73%	-
Tynaarlo	133	29%	62%	10%
Veendam	252	47%	48%	4%
Vlagtwedde	122	47%	49%	-
Winsum	90	47%	47%	-
Zuidhorn	72	35%	57%	-

Leeswijzer (p. 12)

Deze tabel toont het aantal gediplomeerden per opleidingsniveau in de kolommen aantal niv. 1, aantal niv. 2, aantal niv. 3 en aantal niv. 4. De kolommen hierachter tonen het percentage gediplomeerden dat doorstroomt naar een andere

mbo-opleiding. Daarachter volgen het totaal aantal gediplomeerden (op niveau 1 tot en met 4) en het aantal van dit totaal dat is doorgestroomd naar een vervolopleiding binnen het mbo. In de drie rechter kolommen zijn percentages opgenomen: in de linker het percentage van het totaal

aantal gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een opleiding binnen het mbo, de middelste het percentage gediplomeerden dat is doorgestroomd naar een hbo- of ad- (Associate degree) opleiding en in de rechter het percentage gediplomeerden dat beschikbaar is gekomen voor de arbeidsmarkt.

WW-uitkeringen aan jongeren

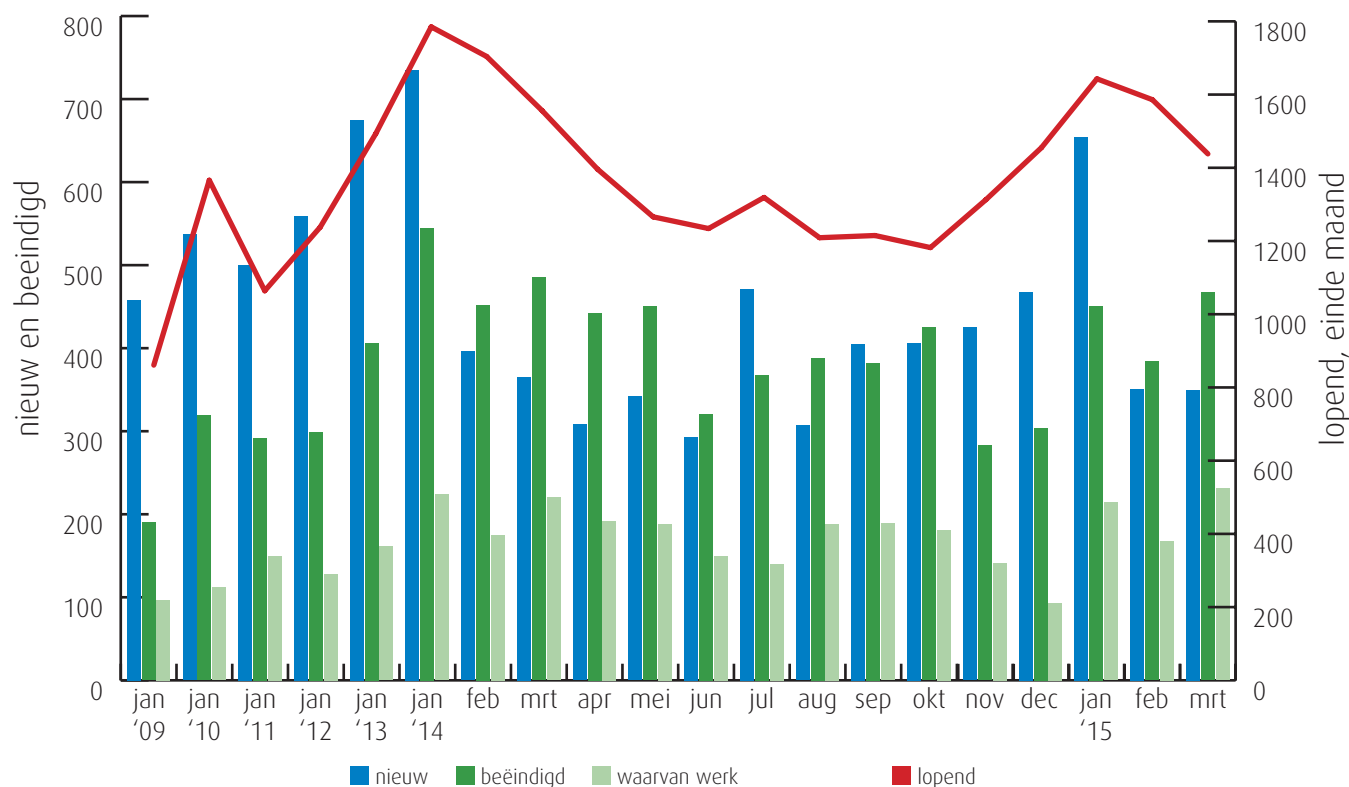
Aantal lopende WW-uitkeringen per gemeente aan jongeren in regio Groningen (bron: UWV)

In deze tabel wordt het aantal lopende WW-uitkeringen aan jongeren weergegeven voor Nederland, de arbeidsmarktregio en de bijbehorende gemeenten. Verschillen tussen kleine aantallen kunnen leiden tot grote mutatiepercentages. UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt. De dynamiek bij WW-uitkeringen van jongeren is groter dan die bij ouderen, omdat jongeren meestal korter recht op WW hebben en relatief vaak werken met een tijdelijk arbeidscontract. Ouderen worden minder snel ontslagen, maar als dat eenmaal is gebeurd, dan komen ze minder gemakkelijk weer aan het werk.

Gemeente	2013 maart	2014 maart	2015 maart	mutatie 2014-2013	mutatie 2015-2014
Nederland	31.986	33.843	29.487	6%	-13%
Groningen	1.475	1.556	1.438	5%	-8%
Appingedam	28	30	25	7%	-17%
Bedum	22	27	18	23%	-33%
Bellingwedde	19	22	20	16%	-9%
De Marne	32	20	17	-38%	-15%
Delfzijl	49	57	51	16%	-11%
Eemsmond	29	23	30	-21%	30%
Groningen	392	468	443	19%	-5%
Grootegeest	39	29	36	-26%	24%
Haren	14	10	16	-29%	60%
Hoogezand-Sappemeer	66	76	74	15%	-3%
Leek	40	44	40	10%	-9%
Loppersum	22	19	19	-14%	0%
Marum	16	17	24	6%	41%
Menterwolde	29	27	31	-7%	15%
Oldambt	112	107	74	-4%	-31%
Pekela	26	31	36	19%	16%
Slochteren	25	30	23	20%	-23%
Stadskanaal	79	75	76	-5%	1%
Ten Boer	12	10	<10	-17%	-
Veendam	71	57	47	-20%	-18%
Vlagtwedde	40	32	44	-20%	38%
Winsum	24	15	27	-38%	80%
Zuidhorn	26	20	23	-23%	15%
Aa en Hunze	48	55	47	15%	-15%
Assen	133	159	127	20%	-20%
Noordenveld	46	49	40	7%	-18%
Tynaarlo	36	47	27	31%	-43%

Trend WW-uitkeringen aan jongeren in regio Groningen (bron: UWV)

In deze grafiek is de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen te zien. De donkergroene kolom geeft de ontwikkeling van het aantal beëindigde WW-uitkeringen weer. De lichtgroene kolom geeft de uitstroom naar werk weer. Als een groot deel van de uitkeringen beëindigd wordt wegens werk kan dat als een gunstig gegeven beschouwd worden. Andere redenen voor beëindiging zijn het bereiken van de maximale duur van de WW-uitkering en 'overige redenen' (o.a. ziekte). Deze zijn niet in de grafiek opgenomen.

Nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren naar bedrijfssector in regio Groningen (bron: UWV)

Sector	2014	2015	mutatie	
	okt t/m mrt	okt t/m mrt	in aantallen	in %
Landbouw, bosbouw en visserij	50	63	13	26%
Industrie, nutsbedrijven en delfstoffen	217	191	-26	-12%
Bouwnijverheid	97	53	-44	-45%
Detailhandel	413	393	-20	-5%
Groothandel	62	49	-13	-21%
Vervoer en opslag	118	100	-18	-15%
Horeca	172	163	-9	-5%
Financiële en zakelijke dienstverlening	1.185	1.109	-76	-6%
<i>waarvan uitzendbedrijven</i>	823	777	-46	-6%
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	505	453	-52	-10%
Openbaar bestuur	19	22	3	16%
Onderwijs	84	49	-35	-42%
Totaal < 27 jaar	2.946	2.654	-292	-10%
Totaal alle leeftijdsklassen	16.350	15.516	-834	-5%

In deze tabel is de ontwikkeling van het aantal nieuwe WW-uitkeringen aan jongeren (<27 jaar) per bedrijfssector te zien. Zo is te zien in welke sectoren het aantal nieuwe uitkeringen stijgt of daalt. Dit geeft een indicatie van de arbeidsmarktontwikkelingen en de kansen voor jongeren in die bedrijfssector.

Ter vergelijking is in de kolommen onder mutatie ook het aantal nieuwe WW-uitkeringen (voor alle leeftijdsklassen) opgenomen.

Colofon

Uitgave: © UWV en Samenwerking Beroepsonderwijs
Bedrijfsleven (SBB), mei 2015
Redactie: UWV en SBB
Vormgeving: SBB
Foto omslag: Nationale Beeldbank
Drukwerk: Bestenzet, Zoetermeer

Contactpersonen arbeidsmarktinformatie UWV

Erik Oosterveld | 06 20 611 890 | Erik.Oosterveld@uwv.nl
Roelof van der Velde | 06 33 341 404 | Roelof.vanderVelde@uwv.nl

www.werk.nl | www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)

Postbus 7259, 2701 AG Zoetermeer

Regionaal adviseur Regionaal Adviesteam Samenwerkende Kenniscentra

Tamara Sloothaak | 06 51 237 310 | t.sloothaak@s-bb.nl

www.s-bb.nl | www.kansopwerk.nl

Kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven:

Aequor, Calibris, ECABO, Fundeon, GOC, Innovam, KC Handel, Kenteq,
Kenwerk, KOC, KC PMLF, Savantis, SH&M, SVGB, SVO, VOC, VTL

Toelichting van de gebruikte begrippen

Bbl

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel minimaal 60% is en over het algemeen 4 dagen wordt gewerkt met een arbeidsovereenkomst en 1 dag school bezoekt. Een leerplaats voor de bbl wordt ook leerbaan genoemd.

Bol

Leerweg in het mbo waarbij het praktijkdeel tussen 20% en 60% is waarbij meestal geen sprake is van een arbeidsovereenkomst. Een leerplaats voor de bol wordt ook stage genoemd.

Beroepspraktijkvorming-leerplaats (leerplaats)

Leerplaats heeft zowel betrekking op bol als op bbl.

Gerealiseerde stageplaatsen en leerbanen

Uitgangspunt is de arbeidsmarktregio waar de student woont. Het gaat om studenten jonger dan 27 jaar die tussen 1-10-2014 en 31-03-2015 zijn gestart met een stageplaats of leerbaan. Per deelnemer is via Stagemarkt.nl en DUO Groningen het bezit van de startkwalificatie bepaald.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar.

Geregistreerde werkzoekende (nww)

Vanaf januari 2015 volgt het CBS de internationaal afge-

sproken definitie van werkloosheid. Aansluitend daarop past ook UWV de definitie van de niet-werkende werkzoekende (nww) aan op de internationale definitie. Hiermee vervalt het urencriterium van 12 uur en de leeftijdsgrens van 65 jaar.

Een niet-werkende werkzoekende is per januari 2015 iemand van 15 tot en met 74 jaar die bij UWV als werkzoekende staat ingeschreven. De afkorting is nww-i, van nww-internationaal. De nww-i bestaan uit WW-ers, WWB-ers en werkzoekenden zonder uitkering.

Totale vacaturemarkt

Het totaal aan vacatures per bedrijfssector in een bepaalde periode en in een bepaald gebied.

Laag-middelbaar-hoog beroepsniveau

Vacatures op laag beroepsniveau zijn vacatures waarvoor maximaal een vmbo-opleiding gevraagd wordt. Middelbaar beroepsniveau houdt in dat het gaat om vacatures waarvoor mbo- of havo/vwo-niveau gevraagd wordt. Hoog wil zeggen, dat de vacature bestemd is voor mensen met een hbo/wo-opleiding. Het beroepsniveau kan verkregen zijn door werkervaring of door opleiding.

Startkwalificatie

Een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-2; dat wil zeggen niveau 2 van de

kwalificatiestructuur, zoals vastgelegd in de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)).

WW-uitkering

Vanaf januari 2014 neemt UWV de WW-uitkeringen als uitgangspunt bij de analyse van dynamiek op de arbeidsmarkt. WW-uitkeringen hebben betrekking op ontslagwerkloosheid en geven daarom een actueel beeld van de ontwikkelingen en dynamiek aan de aanbodkant van de arbeidsmarkt. Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben, bijvoorbeeld uit meerdere dienstverbanden. Van de lopende WW-uitkeringen is gemiddeld 4 à 5 procent van personen met meerdere WW-rechten. Bij WW-uitkeringen naar bedrijfssector wordt de herkomstsector weergegeven. Dit betreft de sector waar het recht op de WW-uitkering is ontstaan. Jongeren kunnen ook in een andere sector dan de herkomstsector werk gevonden hebben.

Beëindigde WW-uitkeringen

WW-uitkeringen worden vooral beëindigd door het vinden van werk of het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Andere redenen voor beëindiging zijn bijvoorbeeld ziekte, arbeidsongeschiktheid of het volgen van een opleiding.